

Digitalizace nesmí vytlačit starší zaměstnance z trhu práce. MENDELU vede evropský výzkum, který hledá řešení

16.7.2026 - Martina Rašticová | Mendelova univerzita v Brně

Rychlý rozvoj digitálních technologií mění způsob práce napříč profesemi i generacemi. Mezinárodní výzkumná síť DIGI-net pod vedením Mendelovy univerzity v Brně se zaměřuje na to, jak tyto změny ovlivňují starší zaměstnance a jaké nové příležitosti i nerovnosti přináší na evropský trh práce.

Výzkumný tým se věnuje otázkám, jak digitalizace, automatizace a rozvoj umělé inteligence ovlivňují pracovní podmínky zaměstnankyň a zaměstnanců starších 50 let a jakou mají tito lidé pozici na pracovním trhu. Zkoumá například nerovnosti mezi mladšími a staršími pracovníky, organizační kulturu ve vztahu k věku nebo vzájemný vztah mezi digitalizací práce a zdravím. Věnuje se také tvorbě a zavádění praktických opatření, která mají reagovat na digitalizaci, a analyzuje také sociální sítě, firemní komunikaci a zpravodajská média, která odrážejí, posilují nebo šíří stereotypy týkající se starších pracovníků a pracovníc v době digitalizace.

„Cílem projektu je ukázat, že starší zaměstnanci nejsou překážkou digitální transformace, ale její důležitou součástí. Digitalizace může lidem práci usnadnit, zefektivnit a otevřít jim nové možnosti, ale pouze tehdy, pokud je zaváděna citlivě, s ohledem na různé životní a pracovní zkušenosti. Pokud organizace podcení vzdělávání, podporu a mezigenerační spolupráci, mohou nové technologie naopak posílit stres, nejistotu a nerovnosti na trhu práce,“ uvedla Martina Rašticová, koordinátorka projektu a prorektorka pro internacionalizaci na MENDELU.

Jedním z hlavních zjištění projektu je, že starší zaměstnanci netvoří jednotnou skupinu. Jejich zkušenosti s technologiemi se liší podle profese, vzdělání, zdravotního stavu, předchozí pracovní dráhy i podle toho, jakou podporu jim poskytuje zaměstnavatel. Výzkum zároveň ukazuje, že problémem často nebývá samotný věk, ale především způsob, jakým jsou technologie na pracovištích zaváděny. Pokud zaměstnanci nemají dostatek času, školení a prostoru pro adaptaci, digitalizace může zvyšovat technostres, pocit nejistoty a obavy ze ztráty kompetencí.

Podle výzkumníků je proto klíčové, aby firmy i veřejné instituce přistupovaly k digitalizaci jako k sociální a organizační změně, nikoliv pouze jako k technickému procesu. Mezi doporučené kroky patří dostupné a prakticky zaměřené vzdělávání, zapojování zaměstnanců do zavádění nových technologií, podpora mezigeneračního sdílení zkušeností, věkově inkluzivní personální politika a citlivá komunikace, která nepodporuje stereotyp, že starší lidé nejsou schopni se digitálním změnám přizpůsobit.

Na MENDELU se v rámci projektu soustředila zejména koordinace celé mezinárodní sítě, příprava výzkumných a popularizačních výstupů, organizace odborných setkání a propojování akademického výzkumu s praxí a veřejnými politikami. Výzkumníci se věnovali mimo jiné tématům technostresu, ageismu v pracovním prostředí, stereotypů při náboru zaměstnanců, dopadů digitalizace na zaměstnatelnost osob starších 50 let a možnostem, jak vytvářet inkluzivnější pracovní prostředí. Projekt byl zaměřen na širší evropské srovnání a sdílení poznatků mezi výzkumnými týmy z různých zemí.

Mendelova univerzita projekt koordinuje od jeho zahájení v roce 2022 v rámci programu European

Cooperation in Science and Technology, známého jako COST. Výzkumná síť během svého fungování propojila univerzity a výzkumné týmy z devětatřiceti evropských zemí. V průběhu čtyř let vznikly odborné publikace, analýzy, policy briefy, webová platforma zaměřená na problematiku stárnutí a práce v době digitalizace i popularizační podcasty, které přibližují téma širší veřejnosti.

Výsledky čtyřleté spolupráce představili účastníci a účastnice během závěrečné mezinárodní konference DIGI-net Final Conference 2026, kterou Mendelova univerzita hostila v červnu. Konference propojila výzkumné týmy, odborníky a odbornice z praxe i tvůrce veřejných politik zabývající se vztahem mezi digitalizací, stárnutím populace a proměnami na trhu práce. Během tří dnů nabídla prostor pro sdílení nejnovějších výzkumných poznatků a diskuzi o tom, jak vytvářet spravedlivější a inkluzivnější pracovní prostředí v době rychlého technologického rozvoje.

Více informací o projektu: Action CA21107 - COST

Kontakt pro více informací: Martina Rašticová, koordinátorka projektu a prorektorka pro internacionalizaci, +420 545 132 500, martina.rasticova@mendelu.cz

<https://mendelu.cz/digitalizace-nesmi-vytlacit-stars-i-zamestnance-z-trhu-prace-mendelu-vede-evropsky-vyzkum-ktery-hleda-reseni>